

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025- 2028
ROK AKADEMICKI: 2026/27

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	DYDAKTYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO
Kod przedmiotu*	L21
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Filologiczny Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Badań nad Literaturą i Edukacją Polonistyczną
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	dr hab. Dorota Karkut, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr hab. Elżbieta Mazur, prof. UR, dr Danuta Hejda, dr hab. Dorota Karkut, prof. UR, dr Elżbieta Kozłowska, dr hab. Agata Kucharska-Babula, prof. UR, dr hab. Tadeusz Półchłopek, prof. UR

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

wykład: zaliczenie,

ćwiczenia: zaliczenie z oceną,

2. Wymagania wstępne

Zaliczenie przedmiotów z przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, emisji głosu i podstaw dydaktyki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Poznanie podstawowych pojęć stosowanych w glottodydaktyce.
C2	Kształcenie umiejętności stosowania wiedzy z glottodydaktyki w praktyce pedagogicznej.
C3	Kształtowanie postaw pożądanych w pracy nauczyciela języka polskiego jako obcego.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka zna teorie i metody związane z nauczaniem języka polskiego jako obcego; rozumie mechanizm funkcjonowania w środowisku dwujęzycznym i obcojęzycznym. Student/ka zna metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	K_Wo2,
EK_02	Student/ka zna podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; Zna integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	E.1.W2 E.1.W3
EK_03	Student/ka zna organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	E.1.W7
EK_04	Student/ka zna sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych;	K_Wo2
EK_05	Student/ka zna diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki	E.1.W12

	skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	
EK_o6	Student/ka zna rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	E.1.W10 E.1.W11
EK_o7	Student/studentka rozumie miejsce i znaczenie glottodydaktyki w systemie nauki oraz w organizacji systemu szkolnictwa, zna i rozumie powiązania glottodydaktyki z innymi dziedzinami nauki i dyscyplinami naukowymi, zwłaszcza z językoznawstwem, pedagogiką i psychologią; Zna miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	K_Wo4, E.1.W1
EK_o8	Student/ studentka ma uporządkowaną wiedzę odnoszącą się do sfery rozwoju mowy, wychowania i kształcenia; ma wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących; Student/ka rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; rozumie potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	K_Wo6, E.1.W13 E.1.W15
EK_o9	Student/studentka potrafi planować i realizować kształcenie w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego; wykorzystuje przy tym różne metody i techniki; dobiera program kształcenia i narzędzia (w tym podręczniki) dostosowane do uczniów (ich poziomu językowego, obszaru kulturowego, potrzeb i oczekiwań); Student/studentka korzysta z różnych źródeł wiedzy glottodydaktycznej, analizuje je, interpretuje i selekcjonuje Student/ka umie identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	K_Uo3, K_U10 E.1.U1
EK_10	Student/ka umie przeanalizować rozkład materiału; identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania; skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów; rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzysta je w procesie dydaktycznym;	E.1.U2 E.1.U3 E.1.U9 E.1.U10
EK_11	Student/ studentka analizuje czynności czytania, pisania, słuchania i mówienia oraz ich składniki w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym; rozumie rolę czytania, pisania, słuchania i mówienia w komunikacji językowej, potrafi dokonać diagnozy w zakresie kompetencji językowych; Student/ka umie przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	K_Uo6, E.1.U11
EK_12	Student/studentka posługuje się zasadami i normami etycznymi	K_Ko3,

	w podejmowanej działalności, dostrzega i analizuje dylematy etyczne; przewiduje skutki konkretnych działań edukacyjnych; dba o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników; ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, okazuje dbałość o prestiż związany z wykonywaniem zawodu nauczyciela i właściwie pojętą solidarność zawodową; jest gotów/owa do budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	E.1.K6
EK_13	Student/ka jest gotów/owa do popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym; stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	E.1.K2 E.1.K9
EK_14	Student/ka jest gotów/owa kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	E.1.K4 E.1.K8

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe pojęcia stosowane w glottodydaktyce.
Czynniki wpływające na proces uczenia się języka obcego.
Metody i techniki pracy stosowane w glottodydaktyce (m. in. metoda komunikacyjna, metoda zadaniowa).
Środki i materiały dydaktyczne stosowane w nauczaniu języka polskiego jako obcego.
Gramatyka w nauczaniu języka polskiego jako obcego.
Kultura życia codziennego w nauczaniu języka polskiego jako obcego.
Egzaminy poświadczające stopień znajomości języka polskiego jako obcego (certyfikat polski, telc).

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Dokumenty oświatowe, cele i treści nauczania na różnych szczeblach kształcenia i poziomach językowych (A1 – B2).
Nauczanie elementów systemu językowego polszczyzny: <ul style="list-style-type: none"> – nauczanie wymowy i intonacji, – nauczanie pisowni, – nauczanie słownictwa, – nauczanie gramatyki.
Nauczanie mozaikowe (techniki nauczania i rozwijania sprawności językowych w zakresie: rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie).
Savoir-vivre. Nauczanie polskich norm grzecznościowych.
Prezentacja przykładowych scenariuszy zajęć z języka polskiego jako obcego i przygotowanie do ich opracowania.
Projektowanie zadań i ćwiczeń do zajęć z języka polskiego jako obcego. Prezentacja zadań samodzielnie opracowanych przez studentów.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład:

- wykład problemowy,
- wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia:

- metoda problemowa,
- analiza tekstów z dyskusją,
- dyskusja.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_08	Obserwacja w trakcie zajęć, udział w dyskusjach po wykładach i w trakcie ćwiczeń, ocena projektowania ćwiczeń z przedmiotu	Wykład, ćwiczenia
EK_09 – EK_11	Obserwacja w trakcie zajęć, udział w dyskusjach po wykładach i w trakcie ćwiczeń, ocena zadań wykonywanych podczas ćwiczeń, ocena pracy własnej studenta, ocena zaprojektowanych zajęć z przedmiotu	Wykład, ćwiczenia
EK_12 – EK_14	Obserwacja w trakcie zajęć, ocena głosów w dyskusji, odpowiedzi na pytania w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Na zaliczenie z wykładu składa się obecność na wykładach oraz udział w dyskusji.
Zaliczenie z ćwiczeń obejmuje aktywność studenta na zajęciach (ocenianie formatywne) -40%, udział w dyskusji (20%), opracowanie zadań i ćwiczeń do zajęć z języka polskiego jako obcego (40%).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, opracowanie zadań, czytanie literatury, wykonywanie zadań)	18
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1-C2*. Pod red. I. Janowskiej, E. Lipińskiej, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turka, Kraków 2016.
- Achtełik A., W. Hajduk – Gawron, A. Madeja, M. Świątek, *Bądź na B1. Zbiór zadań z języka polskiego oraz przykładowe testy certyfikacyjne dla poziomu B1*, Kraków 2012.
- Gębał P.E., *Od słowa do słowa toczy się rozmowa. Repetytorium leksykalne z języka polskiego jako obcego dla poziomów B1 i B2*, Kraków 2009.
- *Głos – język – komunikacja 3*, red. A. Myszką i E. Oronowicz-Kida, Rzeszów 2016 (Część III, Glottodydaktyka).
- *Grzeczność nasza i obca*, red. R. Marcjanik, Warszawa 2005.
- Janowska I., *Planowanie lekcji języka obcego. Podręcznik i poradnik dla nauczycieli języków obcych*, Kraków 2010.
- *Język polski – blisko, coraz bliżej. Podręcznik do nauki języka polskiego na poziomie B1*, red. naukowa M. Kułakowska, Rzeszów 2023.
- Komorowska H., *Metodyka nauczania języków obcych*, Warszawa 2002.
- Lipińska E., *Z polskim na ty. Podręcznik do nauki języka polskiego*, Kraków 2010 (Część II – mozaikowa).
- Mazur E., *Kompetencje tekstotwórcze w nauczaniu języka polskiego jako obcego na poziomie B2 i C1 (na przykładzie tekstu argumentacyjnego)*, „Dydaktyka Polonistyczna” 2017, nr 3 (12), pod red. A. Jakubowskiej-Ożóg, Rzeszów 2017.
- Mazur E., *Nauczyciele szkół polonijnych wobec najnowszych zadań edukacji humanistycznej (na przykładzie Polskiej Szkoły Forum w Madrycie)*, w: *Edukacja polonistyczna*, tom 1, *Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli*, red. D. Hejda, E. Mazur, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2011.
- Miodunka W., *Glottodydaktyka polonistyczna. Pochodzenie – stan obecny – perspektywy*, Kraków 2016.
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie organizacji kształcenia dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą*, 2019 z późn. zm.
- Serafin B., Achtełik A., *Miło mi Panią poznać. Język polski w sytuacjach komunikacyjnych*, t. 1. 2, wydanie dowolne.
- Seretny A., Lipińska E., *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*, Kraków 2005.
- *W poszukiwaniu nowych rozwiązań. Dydaktyka języka polskiego jako obcego u progu XXI wieku*, pod red. W. Miodunki i A. Seretny, Kraków 2008.

Literatura uzupełniająca:

- Arabski J., *O przyswajaniu języka drugiego (obcego)*, Warszawa 1995.
- Bisko A., *Polska dla średnio zaawansowanych. Współczesna polskość codzienna*, Kraków 2014.
- *Dydaktyka języka polskiego jako nierodzimego. Konteksty – Dylematy – Trendy*. Pod red. A. Seretny i E. Lipińskiej, Kraków 2021.
- Gębał P.E., *Dydaktyka kultury polskiej w kształceniu językowym cudzoziemców. Podejście porównawcze*, Kraków 2010.

- Dźwierzynska E., *Antycypacja w procesie kształtowania sprawności rozumienia mowy obcojęzycznej ze słuchu*, Rzeszów 2001.
- Janowska I., *Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego*, Kraków 2011.
- Lipińska E., *Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności*, Kraków 2003.
- Lipińska E., *Księżyc w butonierce. Ćwiczenia dla cudzoziemców doskonalące sprawność rozumienia ze słuchu na podstawie tekstów Andrzeja Sikorowskiego (B2, C1, C2)*, Kraków 2004.
- Lipińska E., *Nie ma róży bez kolców. Ćwiczenia ortograficzne dla obcokrajowców*, wyd. II poprawione, Kraków 2012.
- Lipińska E., Seretny A., *Między językiem ojczystym a obcym. Nauczanie i uczenie się języka odziedziczonego na przykładzie chicagowskiej diaspory polonijnej*, Kraków 2012.
- Miodunka W. (red.), *Nauczanie języka polskiego jako obcego*, Kraków 1997.
- Seretny E., *Słownictwo*, Kraków 2016.
- Sibiga Z., *Kształcenie sprawności językowej uczniów szkół polonijnych Stanów Zjednoczonych*, Rzeszów 1999.
- *Z zagadnień dydaktyki języka polskiego jako obcego*. Pod red. E. Lipińskiej, A. Seretny, Kraków 2006.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej